

ห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ

สุภาพร สมจิตต์^๑

ห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบ เกิดขึ้นเมื่อรัฐบาลจัดตั้งศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบในเดือนมิถุนายน ๒๕๔๗ ภายใต้สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านการออกแบบ และความคิดสร้างสรรค์ให้กับสังคมไทย ด้านทรัพยากรสารสนเทศและทรัพยากรบุคคล มุ่งหวังให้เป็นแหล่งชุมนุมนักคิด นักสร้างสรรค์ เพื่อแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ ให้แก่นักออกแบบ ผู้ประกอบการ นักศึกษา และประชาชนผู้สนใจ โดยผ่านกระบวนการให้ความรู้ ความเข้าใจแบบสากล มุ่งเน้นการเป็น “มหาสพทางปัญญา” เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและจุดประกายความคิดสร้างสรรค์ผ่านการจัดนิทรรศการ โดยนำมาตรฐานและหลักการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ระดับโลก การบรรยายสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ที่นำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์หลากหลายมิติที่อยู่บนพื้นฐานความรู้รอบด้าน อันเป็นพื้นฐานสำคัญของกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยคำกล่าวที่ว่า

“ประเทศไทยไม่สามารถแข่งขันในตลาดโลกด้วยการใช้แรงงานต้นทุนต่ำอีกต่อไป เราต้องใช้ประโยชน์จากความคิดสร้างสรรค์ ในการออกแบบสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดได้มากขึ้น” (ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ, ๒๕๕๐, หน้า ๑)

จากคำกล่าวข้างต้นนี้ชี้ให้เห็นว่าประเทศที่มีศักยภาพในอนาคตไม่ใช่ประเทศที่มีผลิตภัณฑ์

มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ขนาดใหญ่หรือเติบโตในอัตราที่สูงเท่านั้น แต่เป็นประเทศที่ตระหนักถึงสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและสามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างและระบบเศรษฐกิจให้ขับเคลื่อนไปด้วยความคิดสร้างสรรค์ (creative economy) อันเป็นระบบเศรษฐกิจที่ประกอบด้วยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่ใช้ความรู้ ทักษะ ผสมเข้ากับความคิดสร้างสรรค์ ในการผลิตสินค้าและบริการที่มี “มูลค่า” และ “คุณค่า” ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในตลาดโลกได้ (ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ, ๒๕๕๑, หน้า ๖)

ห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบ จึงเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศด้านการออกแบบทุกแขนงจากทั่วทุกมุมโลก อาทิ งานศิลปะ จิตรกรรม หัตถกรรม สถาปัตยกรรม ภูมิสถาปัตย์ การตกแต่งภายใน ภายนอก เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ อัญมณี การออกแบบผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ รวมถึงงานด้านนิเทศศิลป์ที่ใช้เพื่อการสร้างสรรค์สื่อ อาทิ กราฟฟิก แอนิเมชัน การถ่ายภาพ ภาพยนตร์ การโฆษณา เป็นต้น

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ได้เข้าใจคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรมของตนเอง รวมถึงเข้าใจความเป็นไปของโลกในการก้าวสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ นำไปสู่การพัฒนาธุรกิจ สามารถผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าและคุณค่า

^๑ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการความรู้ หัวหน้าบรรณารักษ์ ห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ

อันเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่ระบบเศรษฐกิจแบบสร้างสรรค์มูลค่า (value creation economy) เปิดให้บริการเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ ชั้น ๖ อาคาร ดี เอ็ม โฟรียม ซุปเปอร์คอมเพล็กซ์ สุขุมวิท ๒๔ กรุงเทพฯ เปิดบริการ วันอังคาร – วันอาทิตย์ (ปิดวันจันทร์) เวลา ๑๐.๓๐ – ๒๑.๐๐ น. และศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบสาขาเชียงใหม่ ที่ภาคเมืองใหม่ สี่แยกเมืองสมุทร เลขที่ ๑/๑ ถ.เมืองสมุทร ต.ช้างม้อย อ.เมือง จ.เชียงใหม่ เปิดให้บริการเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๖ เปิดบริการ วันอังคาร – วันอาทิตย์ (ปิดวันจันทร์) เวลา ๑๐.๓๐ – ๑๘.๐๐ น.

แนวคิดในการออกแบบพื้นที่

ห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบมีพื้นที่ใช้สอย จำนวน ๗๐๐ ตารางเมตร (ขนาดความกว้างยาว ๑๑.๒๕ x ๖๓ เมตร) ความจุของพื้นที่นั่งอ่าน จำนวน ๒๐๐ ที่นั่ง การออกแบบพื้นที่และการเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ จึงคำนึงเรื่องของการสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ที่อบอุ่นมีชีวิตชีวา สร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ รองรับความแตกต่างและความคิดสร้างสรรค์ของผู้ใช้ ตลอดจนเตรียมความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนไหวอยู่เสมอ อาทิ

- พื้น ใช้วัสดุไม่ให้ความรู้สึกอบอุ่น
- เสาอาคารและผนังบางส่วน เป็นปูนเปลือย สื่อถึงความโปร่งใส ชัดเจน
- ห้องอ่านหนังสือ ใช้กระจกใส ดูกว้าง แก้ปัญหาในเรื่องพื้นที่คับแคบและการตรวจสอบดูแล ไม่มีฝ้าเพดาน เพื่อสร้างวินัยในการใช้เสียง
- ห้องชมภาพยนตร์ ทรงกลม กระจกโค้งใส ใช้ประโยชน์ในการปิดภาพเนื้อหาของนิทรรศการ ขนาดย่อมที่จัดในห้องสมุด
- แสงสว่างที่ได้จากแสงธรรมชาติ ผ่านกระจกอาคาร ไฟที่ปรับมุมป้องกันตาได้ตามที่ต้องการ การใช้ไฟหลากสีที่ผนังห้อง auditorium และ member lounge เพื่อสื่อถึงความตื่นเต้น สัมผัสได้ถึงการเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
- โต๊ะและเก้าอี้ที่ใช้ในห้องสมุดมีหลากหลาย รูปแบบ คัดเลือกจากนักออกแบบที่มีชื่อเสียง จัดเป็นวัสดุตัวอย่างเพื่อการศึกษาด้านการออกแบบเฟอร์นิเจอร์ การใช้วัสดุเพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์

แนวคิดในการบริหารจัดการ

ห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบ มองเห็นความท้าทายในงานวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ด้านการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่มากมายหลากหลายทั้งเนื้อหา รูปแบบ การสร้างองค์ความรู้ใหม่เฉพาะด้าน สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยี โดยนำเข้ามาเป็นศูนย์กลางในการส่งผ่านและเผยแพร่องค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความท้าทายเหล่านี้จึงเป็นแรงจูงใจที่จะต้องจัดวางแนวคิดการบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ การบริการสารสนเทศ การจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดกิจกรรมห้องสมุด โดยเปิดโอกาสให้ผู้ใช้บริการเข้ามีส่วนร่วม ส่งเสริมการเรียนรู้ สนับสนุนความคิดที่ใช้จินตนาการอย่างสร้างสรรค์ต่อยอดกันไปแบบไม่รู้จบ

- ทรัพยากรสารสนเทศ รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะด้านออกแบบทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศแต่ละประเภท ดังนี้

๑. หนังสือทั่วไปและหนังสืออ้างอิง ๓๒,๐๐๐ เล่ม
เชียงใหม่ ๗,๐๐๐ เล่ม
๒. วารสาร ๒๑๐ รายการ เชียงใหม่ ๗๐ รายการ
๓. สื่อมัลติมีเดีย ๕,๐๐๐ รายการ
เชียงใหม่ ๘๐๐ รายการ

๔. วัสดุตัวอย่างเพื่อการออกแบบ ๑,๒๐๐ ชิ้น
เชียงใหม่ ๒๓๐ ชิ้น

๕. Trend book (ให้ข้อมูลแนวโน้มการออกแบบหนังสือรายปีที่มีกำหนดออกตามฤดูกาล)
จำนวน ๓ รายการ

๖. ฐานข้อมูลออนไลน์ จำนวน ๔ ฐาน ได้แก่
Global Marketing Information Database (ข้อมูลด้านธุรกิจ การค้า และการตลาด), Material ConneXion (ข้อมูลด้านวัสดุตัวอย่างเพื่อการออกแบบ), STASH (ข้อมูลด้าน digital art) และ WGSN (ข้อมูลด้านการออกแบบเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย)

- นวัตกรรมและเทคโนโลยี ในโลกปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะ ระบบเครือข่ายต่าง ๆ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว พฤติกรรมของผู้บริโภคเปลี่ยนไป ห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบได้ให้ความสำคัญและตระหนักถึงความพึงพอใจของผู้ใช้เป็นอันดับแรกเสมอ จึงได้รวบรวมองค์ความรู้ในศาสตร์ด้านต่าง ๆ มาประยุกต์และพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่เพื่อมาสนับสนุน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่าแก่เวลาและการลงทุน ได้แก่

๑. โปรแกรมป้ายติดสันหนังสือ (Spine Label Program) นำเรื่องสีและสัญลักษณ์มาใช้ประกอบหมวดหมู่หนังสือระบบรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification System : LC) จัดพิมพ์ที่ป้ายติดสันหนังสือและสื่อการใช้อักษรย่อเป็นลายน้ำเพื่อบ่งบอกประเภทของสื่อ (Collection)

- G = หนังสือทั่วไป
- R = หนังสืออ้างอิง
- X = หนังสือลักษณะพิเศษและหนังสือหายาก
- M = สื่อมัลติมีเดีย

ส่วนสิ่งพิมพ์และสื่อของศูนย์ความรู้สร้างสรรค์ (TCDC Archive Collection) ใช้ลายน้ำรูปขนมสอดไส้ที่เป็นสัญลักษณ์ (Logo) ของศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ โปรแกรมงานนี้เป็นประโยชน์ในการจำแนกสื่อตามสถานที่จัดเก็บ (Location) จัดเรียงสื่อได้รวดเร็วและความถูกต้องในการจัดเรียง พัฒนาขึ้นในปี ๒๕๔๘

๒. ระบบค้นหาหนังสือบนชั้น (Shelves Browser)

เนื่องจากห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบมีข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ใช้สอย จึงมีชั้นหนังสือสูงมาก กอปรกับลักษณะเฉพาะของตัวเล่มหนังสือเอง ที่เป็นหนังสือภาพ จึงมีขนาดของเล่มและน้ำหนักมาก ผู้ใช้ต้องขึ้นบันไดและหยิบลงมา อาจก่อให้เกิด

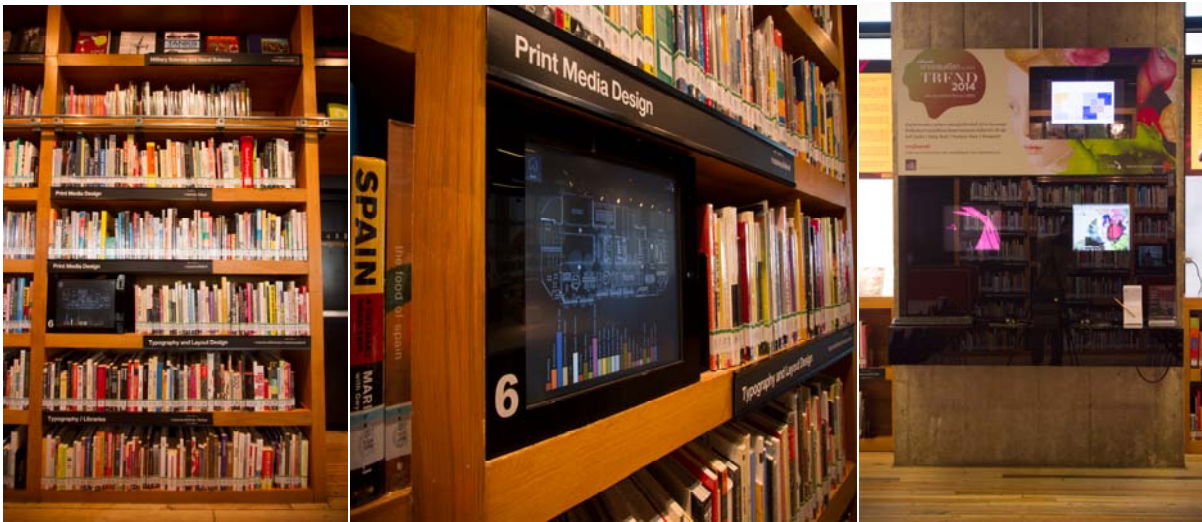
อุบัติเหตุ ทั้งผู้ใช้และการตกหล่นของหนังสือทำให้เสียหาย ชำรุด มีค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงเพิ่ม

จึงติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์แบบจอสัมผัส (touch screen) ที่ชั้นหนังสือ จำนวน ๖ เครื่อง เพื่อให้ผู้ใช้ได้สืบค้น มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำและพัฒนาขึ้นเพื่อผู้ใช้และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

- ส่วนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้คือ ช่วยในการค้นหาหนังสือบนชั้นสูงโดยให้ข้อมูลเบื้องต้นจากปกหน้า ปกหลัง หน้าชื่อเรื่อง และ สารบัญ เพื่อใช้ในการตัดสินใจว่าตรงกับความต้องการของตนก่อนการหยิบลงมาใช้

๓. ระบบที่ค้นหาหนังสืออัจฉริยะ (Book Mark System) มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำและพัฒนาเพื่อช่วยสมาชิกบันทึก จดจำ และติดตามการอ่านและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดที่ไม่สามารถให้ยืมออก โดยข้อมูลจะถูกจัดเก็บตามรูปแบบรายการบรรณานุกรม พร้อมเลขเรียกหนังสือ (call no.) ในข้อมูลสมาชิก <http://library.tcdc.or.th/member> พัฒนาขึ้นในปี ๒๕๔๙

- ส่วนที่เป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคือ ภาพที่เกิดจากการสร้างไฟล์งานนี้ นำมาใช้ในการซ่อมแซมตัวเล่ม และเมื่อมีหนังสือเพิ่มขึ้น จึงมีความจำเป็นในการขยายชั้นหนังสือ ดังนั้น จึงได้พัฒนาโปรแกรมงานย่อยเพื่อช่วยในการจัดทำป้ายบอกเนื้อหาที่หน้าชั้นหนังสือ พร้อมเลขเรียกหนังสือของหนังสือเล่มแรกถึงเล่มสุดท้ายที่อยู่ในชั้นหนังสือนั้น ๆ สอดคล้องกับภาพที่ปรากฏในระบบค้นหาหนังสือบนชั้นหนังสือแบบอัตโนมัติ พัฒนาขึ้นในปี ๒๕๔๙

๔. Library 2.0 concept คือรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาเว็บไซต์บริการ/ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของห้องสมุดที่เน้นการปฏิสัมพันธ์ (สื่อสารสองทาง) กับผู้ใช้ ความสามารถในการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรและผู้ใช้ ตลอดจนการนำเสนอด้วยสื่อมัลติมีเดียที่เหมาะสม ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตตามแนวคิดเทคโนโลยีเว็บ 2.0 และความคิดที่เน้นผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง (ทวิศักดิ์ กอนันตกุล: ๓๑) พัฒนาขึ้นในปี ๒๕๕๐

๕. เครื่องสแกนหนังสือด้วยตนเอง (Self-Scanner Kiosk) มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ใช้ได้สแกนภาพที่ต้องการด้วยตนเอง พัฒนาขึ้นในปี ๒๕๕๓

๖. การนำเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาให้บริการแก่ผู้ใช้ อาทิ Earphone, Talking Dictionary, IPOD, IPAD เป็นต้น

๗. การนำ application ของเครื่องมือสื่อสารมาใช้เป็นช่องทางในการเผยแพร่องค์ความรู้ (download) ที่ห้องสมุดสร้างขึ้น ได้แก่ Trends2013 : เจาะกระแสแนวโน้มการออกแบบโลก(เผยแพร่เมื่อ ธันวาคม ๒๐๑๒) และ Trends2014 (เผยแพร่เมื่อ กันยายน ๒๐๑๓) รวมถึงการนำ OpenSearch ซึ่ง

เป็นเทคโนโลยีช่วยค้นหาเว็บที่ต้องการโดยไม่ต้องเปิดเข้ามาในเว็บไซต์ ห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบ [http:// library.tcdc.or.th](http://library.tcdc.or.th) โดยตรง ดังนั้น ไม่ว่าผู้ใช้จะอยู่ที่เว็บไซต์ใดก็สามารถสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศที่มีในห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบได้โดยสะดวกและรวดเร็ว การนำ QR Code มาใช้ในการค้นหาเพิ่มเติมจากสิ่งพิมพ์ นิทรรศการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดขึ้น ติดตามวิธีการเพิ่มเติมได้ที่ ; [http:// library.tcdc.or.th/ special_offers](http://library.tcdc.or.th/special_offers)

นอกจากการพัฒนานวัตกรรม เพื่อผู้ใช้บริการแล้ว ยังได้พัฒนานวัตกรรมเพื่อเจ้าหน้าที่ห้องสมุดได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ระบบบริหารจัดการข้อมูลสมาชิก ระบบป้องกันทรัพยากรสารสนเทศสูญหาย (RFID Security System) ระบบบริหารจัดการห้องอ่านหนังสือ ห้องชมภาพยนตร์ ระบบรายงาน - จัดเก็บสถิติ (in - house use)

แนวคิดในการบริการ

ห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบได้จัดให้บริการพื้นฐานเช่นเดียวกับห้องสมุดอื่น ๆ ได้แก่ การแนะนำการใช้ห้องสมุด การแนะนำการใช้ฐานข้อมูลการใช้ Trend book, Pantone การสืบค้นสารสนเทศออนไลน์ทั่วไปและเฉพาะเรื่อง การสำเนาบทความวารสาร การทำสำเนาและสแกนเอกสาร การใช้ห้องอ่านหนังสือ ห้องชมภาพยนตร์ ส่วนงานบริการที่มีความแตกต่างจากห้องสมุดโดยทั่วไป คือ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ การจัดนิทรรศการขนาดย่อมในห้องสมุด และการนำนิทรรศการไปหมุนเวียน ณ ที่ต่าง ๆ และการสร้างเครือข่ายเป็นส่วนหนึ่งของงานบริการ

● กิจกรรม

◆ การบรรยาย เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในมิติที่รอบด้านเพื่อการออกแบบ จึงได้จัดกิจกรรมบรรยาย สัมมนา เสวนา ในเนื้อหาที่หลากหลายจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ชำนาญการมากไปด้วยความคิดสร้างสรรค์ ทักษะและประสบการณ์ บางเรื่องราวเกี่ยวข้องกับงานห้องสมุดอย่างคาดไม่ถึง สร้างเวทีเพื่อการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ระหว่างนักวิชาการ นักคิด ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และผู้สนใจทั่วไป นอกจากนี้ ได้จัดเก็บองค์ความรู้จากกิจกรรมนี้ บันทึกลงบนสื่อมัลติมีเดีย และเผยแพร่แบบออนไลน์ เพื่อให้ผู้ที่ไม่สามารถมาเข้าร่วมกิจกรรมได้ติดตามงานย้อนหลัง

◆ การจัดแสดงหนังสือและสื่อ พร้อมข้อมูลและรายละเอียดที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหา นิทรรศการของศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (นิทรรศการในห้องนิทรรศการหมุนเวียน) โดยจัดแสดงบนชั้นหนังสือด้านหน้า และ/หรือพื้นที่อื่น ๆ ของห้องสมุดตามความเหมาะสม

- นิทรรศการขนาดย่อมในห้องสมุด เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ใหม่จากทรัพยากรสารสนเทศที่มีในห้องสมุด มุ่งเน้นเนื้อหา ด้านการออกแบบทุกแขนง การจัดแสดงผลงานตัวอย่างผลงานต้นแบบ เนื้อหาที่จัดทำขึ้นอยู่กับความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับงานของตนเอง จัดแสดงที่ชั้นหนังสือเดี่ยว โต๊ะอ่านหนังสือ ตู้โชว์วัสดุตัวอย่าง และพื้นที่ต่าง ๆ ในห้องสมุดตามความเหมาะสม การให้ข้อมูลเนื้อหาใช้การพิมพ์ sticker ติดที่กระจกอาคาร กระจกห้องชมภาพยนตร์ ห้องอ่านหนังสือ หรือการทำป้ายแขวนตามแนวคาน โครงสร้างของอาคาร ซึ่งรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาแตกต่างกัน ดังนั้นการใช้พื้นที่เพื่อการติดตั้งนิทรรศการแต่ละชุดก็จะแตกต่างกันทุกครั้ง ความคิดสร้างสรรค์

จึงเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โดยในการจัดนิทรรศการแต่ละเรื่องจะจัดแสดงหนังสือและสื่อที่เกี่ยวข้อง และมีการจัดบรรยาย และ/หรือเสวนา จากผู้รู้ในเรื่องเนื้อหาของนิทรรศการที่จัดอย่างน้อย ๑ ครั้งเสมอ เพื่อให้ผู้ใช้ได้ความรู้ครบถ้วนรอบด้าน

นอกจากนี้ เมื่อจัดแสดงที่กรุงเทพฯ แล้วเสร็จ จะนำไปหมุนเวียน (Exhibition touring) จัดแสดง ที่เชียงใหม่ และสถาบันที่อยู่ในโครงการ MiniTCDC จำนวน ๑๓ แห่งทั่วประเทศ ดังนั้น จะออกแบบ package ทั้งในส่วนที่จัดเก็บวัสดุจัดแสดง (Design objects) และการปรับเนื้อหาให้เหมาะสม เพื่อความสะดวกในการขนย้ายและติดตั้ง

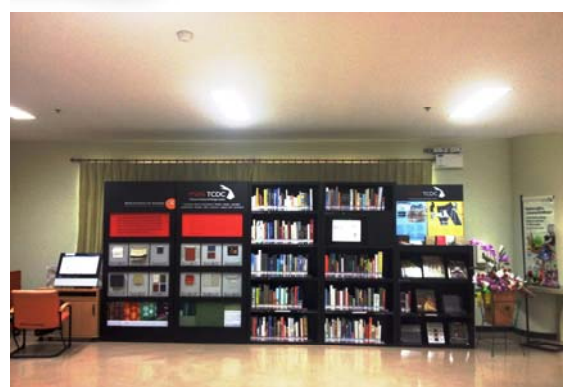
● การสร้างเครือข่าย

◆ โครงการ MiniTCDC โครงการนี้เริ่มขึ้น เมื่อปี ๒๕๕๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาส ในการสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านการออกแบบไปยัง ภูมิภาค จึงได้จัดทำโครงการ MiniTCDC ไปยัง สถาบันการศึกษา โดยพิจารณาจากสาขาวิชา ที่เปิดสอนด้านการออกแบบ ศิลปะ จิตรกรรม สถาปัตยกรรม นิเทศศิลป์และศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวนนักศึกษา มีความพร้อมด้าน พื้นที่การให้บริการการอ่าน การใช้ฐานข้อมูล การจัดแสดงนิทรรศการ ห้องที่ใช้เพื่อการรับ-ส่ง การถ่ายทอดสดกิจกรรมจากส่วนกลาง ห้องสมุด เฉพาะด้านการออกแบบ จัดส่งชั้นหนังสือ จำนวน ๓ ตู้ หนังสือจำนวน ๒๕๐ เล่ม ชั้นแสดง วัสดุตัวอย่าง ๒ ตู้ วัสดุตัวอย่างจำนวน ๒๔ ชิ้น เครื่องคอมพิวเตอร์แบบจอสัมผัส (touch screen) จำนวน ๑ เครื่อง ติดตั้งโปรแกรมค้น หนังสือบนชั้นหนังสือ (Shelves browser) และ โปรแกรมรายงานสถิติการใช้ (In-house use) หนังสือและวัสดุตัวอย่างจัดส่งให้ตามเนื้อหาวิชา ที่เปิดการเรียนการสอนเพื่อสนับสนุนการเรียน การสอน จะเปลี่ยนทุกภาคการศึกษา ดังนั้น ในแต่ละปีจะเปลี่ยนหนังสือ ๒ ครั้ง ส่งนิทรรศการ ไปจัดแสดง ปีละ ๑ ครั้ง จัดบรรยาย ๑ ครั้ง เนื้อหา ขึ้นอยู่กับความสนใจ

สถาบันการศึกษาในโครงการ MiniTCDC

๑๓ แห่ง มีดังนี้

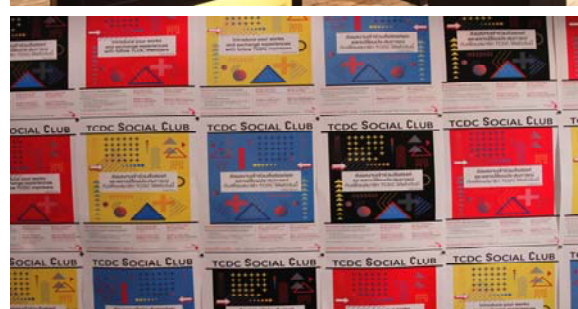
- มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- มหาวิทยาลัยนเรศวร จ.พิษณุโลก
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จ.นครราชสีมา
- มหาวิทยาลัยบูรพา จ.ชลบุรี
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

◇ Social Club เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในปี ๒๕๕๖ เพื่อให้สมาชิกของห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบ มีเวทีพบปะพูดคุยและแลกเปลี่ยนประสบการณ์อย่างไม่เป็นทางการสร้างบรรยากาศสบาย ๆ ปรับพื้นที่ในห้อง Member Lounge ให้เหมาะสมกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม วิธีการนำเสนอเนื้อหา และ/หรือเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ประกอบการพูดคุย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความหลากหลายอาชีพ ดังนั้น ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่ได้แลกเปลี่ยนกันจึงมีคุณค่ายิ่งจัดขึ้นทุก ๓ เดือน ผลงานที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมนี้ ห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบ ได้จัดทำเป็นนิทรรศการไปจัดแสดงในงานบ้านและสวน (๑-๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖) และจะนำไปแสดง

(Exhibition touring) ที่เชียงใหม่และสถาบันในโครงการ MiniTCDC ต่อไป

ก้าวต่อไปของห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบ

ห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบ มีแผนที่จะพัฒนางานจดหมายเหตุของศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (Digital archive) ให้เป็นระบบงานเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่มีคุณภาพ ทั้งในด้านการจัดเก็บและการสืบค้นที่มีประสิทธิภาพ และมุ่งหวังที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการออกแบบที่ทันสมัย เป็นสถานที่ที่พึงพอใจของผู้ใช้ตลอดไป ♦

บรรณานุกรม

ทวีศักดิ์ กอนันต์กุล. “เทคโนโลยี ๒.๐ (Web ๒.๐, Library ๒.๐, Enterprise ๒.๐) จำเป็นสำหรับ
ห้องสมุดจริงหรือ?” ใน เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประจำปี ครั้งที่ ๓ เรื่องการจัดการ
เปลี่ยนแปลงห้องสมุดในทศวรรษหน้า (Change management of libraries in the next
decade). หน้า ๒๓-๒๗. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๒.

ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ. รายงานประจำปี ๒๕๔๙. กรุงเทพฯ : ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ, ๒๕๕๐.

_____. รายงานประจำปี ๒๕๕๐. กรุงเทพฯ : ศูนย์ฯ , ๒๕๕๑.

_____. รายงานประจำปี ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ : ศูนย์ฯ , ๒๕๕๒.

_____. รายงานประจำปี ๒๕๕๒. กรุงเทพฯ : ศูนย์ฯ , ๒๕๕๓.

_____. รายงานประจำปี ๒๕๕๕. กรุงเทพฯ : ศูนย์ฯ , ๒๕๕๖.

“TCDC ห้องสมุดสำหรับงานดีไซน์”. โฮม แอนด์ เดคคอร์. (พฤษภาคม ๒๕๕๑) : ๑๐๒.